

**VARASTONHOITAJAKOULUTUKSEN
SUORITEALAKOHTAISTEN OPINTOJEN
SUUNNITTELU**

Antti Lehtinen

Anssi Salmi

Manu Valkeejärvi

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Marraskuu 2012
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU

Tampere University of Applied Sciences

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Lehtinen, Antti; Salmi, Anssi; Valkeejärvi, Manu
Varastonhoitajakoulutuksen suoritealakohtaisten opintojen suunnittelu
27 sivua + 3 liitesivua
Marraskuu 2012
Työn ohjaaja Jori Leskelä

TIIVISTELMÄ

Tämän kehityshankkeen tarkoitus oli kehittää varastonhoitajakoulutusta ja ennen kaikkea suoritealakohtaisten opintojen osiota. Suoritealakohtainen erikoistuminen, toiselta nimeltään vapaavalintaiset opinnot tai suoritealakohtaiset opinnot, kuuluvat ammattitaitoa täydentäviin opintoihin, joka laajuudeltaan on kymmenen opintoviikkoa.

Asetettuihin päämääriin pyrittiin kahdella eri kyselytutkimuksella sekä eri ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmia analysoimalla. Kyselytutkimukset toteutettiin sekä varastoalan ammattilaisille että valmistuville varastonhoitajaopiskelijoille. Varastoalan ammattilaiset koostuivat sellaisista henkilöistä, joilla oli kokemusta varastonhoitajaopiskelijoista. Toisin sanoen, kysely lähetettiin sellaisille työpaikoille, joissa opiskelijoita oli ollut aikaisemmin työskentelemässä. Näin saatiin suora palaute työelämästä.

Tämän kehityshankkeen alussa käydään läpi taustoja sekä itse hankkeelle, että tutkimusprosessille. Tämän jälkeen analysoidaan tutkimustuloksia sekä lopuksi esitellään yhteenveto ja johtopäätökset. Johtopäätöksinä esitetään Tampereen ammattiopiston logistiikan koulutusohjelman suoritealakohtaisten opintojen kurssitarjotin.

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Hyvän opetussuunnitelman piirteitä.....	6
3 Tutkimusprosessi ja tutkimustyyli	8
3.1 Tutkimuksen viitekehys	8
3.2 Tutkimuksen toteuttaminen.....	10
3.3 Kyselytutkimus varastoalan ammattilaisille	11
3.4 Kyselytutkimus varastonhoitajaopiskelijoille	11
3.5 Muiden koulujen opetussuunnitelmat varastonhoitajakoulutuksessa	11
4 Tutkimuksen analysointi	14
4.1 Varastoalan ammattilaisten vastaukset	14
4.1.1 Työajat ja pelisäännöt.....	14
4.1.2 Opiskelijoiden ammatillinen valmius.....	14
4.1.3 Opintokokonaisuudet yritysten näkökulmasta.....	15
4.1.4 Palkkaus opintojen jälkeen	15
4.1.5 Ammatillisten osaamisen syventäminen.....	15
4.1.6 Tutkimuksen analyysi varastoalan ammattilaisten vastauksista.....	15
4.2 Varastonhoitajaopiskelijoiden vastaukset	16
4.2.1 Tutkinnonosien syventäminen ja supistaminen	16
4.2.2 Ammattia täydentävät lisäopinnot ja valinnaisuus ammatillisissa aineissa	17
4.2.3 Mahdollisuus valita autonkuljettajien opintoja ja työssäoppiminen	17
4.2.4 Tutkimuksen analyysi varastonhoitajaopiskelijoiden vastauksista.....	17
4.3 Opetussuunnitelmien vertailun tulokset.....	18
4.3.1 Tutkimus	18
4.3.2 Tutkimuksen analyysi opetussuunnitelmien vertailusta	19
5 Lopullinen yhteenveto ja johtopäätökset	23
Lähteet.....	26
Liitteet	28
Liite 1: Varastonhoitajaopiskelijoiden koulutusohjelman rakenne.....	28
Liite 2: Kysymykset varastoalan ammattilaisille	29
Liite 3: Kysymykset varastonhoitajaopiskelijoille.....	30

1 Johdanto

Tämän kehityshankkeen tarkoituksena on kehittää ammatillisen koulutuksen logistiikan perustutkinnon varastonhoitajien koulutusohjelmaa. Varastonhoitajan koulutusohjelma sijoittuu suomalaisessa koulutusjärjestelmässä toiselle asteelle varastopalveluiden alle.

Logistiikan perustutkinto jakautuu kolmeen osaan: kuljetuspalveluiden koulutusohjelmaan, varastopalveluiden koulutusohjelmaan ja lentoasemapaalveluiden koulutusohjelmaan. Varastopalveluiden koulutusohjelmasta valmistuu varastonhoitajia, jotka sijoittuvat kaupan, teollisuuden, liikenteen ja julkisen sektorin palvelukseen. Tampereen ammattiopistosta valmistuu vuosittain noin parisenkymmentä varastonhoitajaa Hervannan logistiikan yksiköstä. (OPH 2012 Logistiikan perustutkinto 2009, 9-11)

Tämän kehityshankkeen tarkoitus on kehittää varastonhoitajien koulutusohjelmaa, tarkemmin sanottuna opetussuunnitelman osaa, joka koskee suoritealakohtaisen erikoistumisen opintoja tai toiselta niemeltään vapaavalintaisia opintoja. Suoritealakohtainen erikoistuminen kuuluu ammattitaitoa täydentäviin opintoihin ja sen laajuus on yhteensä kymmenen opintoviikkoa. Varastonhoitajakoulutus sai vuonna 2010 uuden koulukohtaisen opetussuunnitelman, jossa suoritealakohtaisen erikoistumisen kohdalle (Liite 1) jäi selkeä aukko, jota ei ole täytetty opintokokonaisuuksilla, vaan se on jätetty tyhjäksi. Vanhassa opetussuunnitelmassa tälle kohdalle oli merkitty työssäoppiminen, mutta nyt suoritealakohtainen erikoistuminen ei käsitä minkäänlaista selvää opintokokonaisuutta. Tällä hetkellä tilanne on se, että opettajat käyvät suoritealakohtaisen erikoistumisen aikana läpi parhaaksi näkemiään asioita logistiikan alalta tai asioita, joita ei opettajien mielestä vielä ole tarpeeksi käsitelty koulutuksen aikana. Tämän kehityshankkeen päätarkoitus on luoda sisältöä tällä hetkellä tyhjänä olevaan opetussuunnitelman kohtaan, joka käsittelee suoritealakohtaista erikoistumista. (Tampereen ammattiopisto 2010, 5)

Kehittämishanke pyrkii luomaan kursseja ja muita opintokokonaisuuksia, jolla täydennetään opetussuunnitelmaa.

Kehityshakkeen pohjana toimivat varastoalan ammattilaisten haastattelut sekä valmistuville varastonhoitajille teetetty kysely. Varastoalan ammattilaisia edustavat tässä kehityshankkeessa lähinnä sellaiset tahot joiden kanssa Tampereen ammattiopiston varastonhoitajaopiskelijat ovat olleet tekemisissä työssäoppimisjaksojen aikana. Tarkemmin sanottuna haastattelukyselyyn vastasi jokaiselta työpaikalta työssäoppimiseen erikoistunut henkilö, eli työssäoppimisesta vastaava työntekijä. Näin kehityshakkeeseen on pyritty saamaan mahdollisimman laaja ja realistinen kuvaus siitä millaisille kursseille opetussuunnitelmassa on selkeä tarve. Lisäksi kehityshankkeen perustutkimuksessa on analysoitu vastaavien oppilaitosten opetussuunnitelmia ja pyritty näiden vertailutietojen pohjalta määrittelemään sopivia opintokokonaisuuksia.

Edellä mainittujen tutkimustapojen avulla luodaan kuva siitä millaisia kursseja ja opintokokonaisuuksia suoritealakohtaisen erikoistumisen alla voisi sisältää. Tämän kehityshankkeen tuloksena on suunnitelma 10 opintoviikon suoritealakohtaisesta opintokokonaisuudesta. Kyselytutkimukset ja opetussuunnitelmien vertailu selvittävät käytännön tarpeen, jonka analysoinnin jälkeen kehitystyö toimii pohjana käytännön opetussuunnitelmatyölle.

2 Hyvän opetussuunnitelman piirteitä

Hyvän opetussuunnitelman tekeminen vaatii aina aikaa ja ennen kaikkea näkemystä ja kokemusta alalta. Kari, Koro, Lahdes ja Nöjd määrittelevät kirjassaan ”Didaktiikka ja opetussuunnittelu” (1994) hyvän opetussuunnitelman seuraavasti. Opetussuunnitelma on työkalu ja samalla ohjekirja opettajalle. Opetussuunnitelman avulla opettaja opettaa ja ohjaa oppilaidensa oppimista ja kehittymistä tasapainoisiksi persoonallisuuksiksi. Opetussuunnitelman sisällöt ja tavoitepohdinnat ovat ohjenuoria opetustyölle. Tästä määritelmästä mukaillen voisi sanoa, että yksi opetussuunnitelman tärkeimpiä asioita on osaamisen opettaminen. Tätä osaamista taas taustoittavat työelämän tarpeet ja vaatimukset. (Kari, Koro, Lahdes, Nöjd 1994, 86)

Oulun yliopiston opetuksen kehittämissyksikkö on luonut kaikille opetussuunnitelmatyötä tekeville julkaisun ”Akateeminen opetussuunnitelmatyö”, (Asko Karjalainen toim.). Vaikka kyseinen julkaisu on tehty ennen kaikkea akateemisille aloille, voidaan sitä hyvin soveltaa myös ammattikoulumaailmassa. Julkaisu määrittelee ”täydellisen opetussuunnitelmaprosessin osa-alueet” seuraavasti:

1. Koulutuksen perustehtävän määrittely
2. Kompetenssien ja yleistavoitteiden määrittely
3. Opetussuunnitelmamallin määrittely
4. Opintokokonaisuuksien ja oppikurssien sisältöjen, kuormittavuuden ja työtapojen määrittely
5. Opetussuunnitelmaviestintä
6. Opetussuunnitelman arvioinnin ja kehittämisen määrittely

Hyvää opetussuunnitelmaa suunnitellessa olisi syytä ottaa huomioon kaikki yllämainitut asiat. Kun kaikki nämä kohdat nivotaan yhteen, saadaan kokonaisuuden kannalta toimiva ja ”täydellinen opetussuunnitelma”, joka ottaa huomioon kaikki mahdolliset asiat aina koulutuksen perustehtävän määrittelystä valmiiksi hiotun opetussuunnitelman arviointiin ja kehittämiseen. Jos opetussuunnitelma pystytään luomaan edellä kuvatulla tavalla ja myös toteuttamaan se niin kuin se on kirjoitettu, ollaan todella lähellä

täydellistä koulutusta, jossa opetus on laadukasta ja jonka avulla koulusta valmistuu todellinen ammattilainen työelämän tarpeeseen. (Oulun Yliopisto 2007, 63–64)

Pelkistettynä opetussuunnitelma avustaa opetusta ja sen suunnittelua. Sen pyrkimys on muodostaa kokonaisuus, joka poistaa päällekkäisyyksiä ja luo yhteyksiä eri opintojen välille. Opetussuunnitelma on opettajan kannalta katsottuna tietyn opintojakson sekä koko opintolinjan ”kartta”. Tämän kartan avulla opettaja osaa suunnistaa ja navigoida oikeiden poijujen kautta maaliin, kertoen matkalla mahdollisimman kattavasti opetettavasta asiasta. Se sisältää myös arvioinnin perusteet sekä mahdolliset arkistointivelvoitteet. Hyvän opetussuunnitelman on myös tehtävä tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa, jotta opetussuunnitelma pysyy ajan tasaisena. (Raketti-Oppi 2012).

Tämä kehittämishanke tuo vahvasti muun muassa logistiikan alan työelämän ammattilaisten mielipiteitä esille ja tätä kautta se täyttää opetussuunnitelman ammatillisen velvoitteen.

3 Tutkimusprosessi ja tutkimustyylit

3.1 Tutkimuksen viitekehys

Tämän kehityshankkeen tutkimusprosessi on taustaltaan kvalitatiivista tutkimusta. Tutkimusotteet voidaan yleisesti jakaa kahteen osaan: kvalitatiiviseen ja kvantitatiiviseen tutkimukseen. Kvalitatiivinen tutkimus tutkii usein uusia ilmiöitä, joista ei ole tutkimustietoa tai teorioita olemassa. Kvalitatiivisella tutkimuksella selvitetään ilmiön tausta ja se mistä ilmiö koostuu. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää ilmiön taustatuntemusta, eli toisin sanoen sitä mitkä tekijät vaikuttavat ilmiöön ja sen syntyyn. (Kananen 2011, 12-13)

Kvalitatiivisen tutkimuksen tunnusomaisia piirteitä ovat muun muassa se, että se tutkii ihmisten elämää, käyttäytymistä ja sosiaalisia organisaatioita. Lisäksi se pyrkii tutkimaan asioita hyvin pienen otoksen kautta. Tässä opinnäytetyössä otoksen määrä on suhteellisen pieni, joten se täyttää hyvin kvalitatiivisen tutkimuksen luonteen. Tämä opinnäytetyö tutkii ja analysoi tutkimustuloksia ilman varsinaista tilastointia, joten kvalitatiivinen tutkimuksen luonne on selvästi näkyvissä. (Jyväskylän Yliopisto 2009).

Tässä kehityshankkeessa tutkimustyyleinä ovat:

- Kyselytutkimus varastoalan ammattilaisille
- Kyselytutkimus valmistuville varastoalan opiskelijoille
- Eri ammatillisten oppilaitosten varastonhoitajakoulutuksen analysointi

Tutkimus toteutettiin valmistamalla kyselytutkimuskaavakkeet yhdessä kehittämishankeryhmän kanssa kummallekin tutkittavalle henkilöryhmälle (varastoalan ammattilaiset ja varastoalan opiskelijat). Kaavakkeet lähetettiin sähköpostilla varastoalan ammattilaisille. Varastoalan opiskelijat saivat täyttää kyselykaavakkeen viimeisinä opiskelupäivinä koulussa.

Kun tutkimus perustuu suurelta osin kyselylomakkeeseen, on lomakkeen rakenteen suunnitteluun nähtävä vaivaa. Koko tutkimuksen onnistuminen riippuu suuresti lomakkeesta. Lomake on kertakäyttöinen ja kun tutkimukseen osallistuva opiskelija

täyttää sen, ei hän voi enää muuttaa vastauksiaan. Ratkaisevaa onkin se ovatko kysymyksiä sisällöt tarpeeksi oleellisia, jotta niistä saatava tieto on tutkimuksen kannalta järkevää. (Vehkalahti 2008, 20)

Kyselytutkimuslomake rakentuu avoimista ja suljetuista kysymyksistä. Avoimiin kohtiin vastaaminen vaatii yleensä vastaajalta hieman luovutusta ja ennen kaikkea jaksamista. Usein vastaaja voi jättää avoimen kysymyksen täyttämättä, sillä yksinkertaisesti hänellä ei siihen siitä tarmoa tai mielenkiintoa. Suljetut kohdat houkuttelevat vastaamaan herkemmin, mutta vastausvaihtoehdot ovat oltava toisistaan poikkeavia eivätkä ne saa mennä päällekkäin. Vaihtoehtojen lukumäärässä yleensä viittä (5) pidetään parhaana mahdollisena. Toisaalta tiputtamalla vaihtoehtojen määrän neljään (4) voidaan tutkimuksesta saada enemmän irti, sillä silloin on vastaaja pakotettu ottamaan kantaa, ”neutraalin” vaihtoehdon puuttuessa.

Tässä tutkimuksessa on käytetty avoimia kysymyksiä. Pääsyy tähän on se, että avoimet kysymykset sopivat hieman paremmin tämän kehityshankkeen tutkimukseen, sillä tavoite on saada nimenomaan käytännön esimerkkejä sopivista opintokokonaisuuksista. (Vehkalahti 2008, 17-37)

Kyselytutkimuksen yleiset ongelmat liittyvät siihen, miten tosissaan vastaajat vastaavat kysymyksiin, onko vastauksista todellista hyötyä tutkimukselle, onko vastaajilla oikeanlaista osaamista, jotta he voivat vastata kyselyyn ja palautuuko vastauksia tarpeellinen määrä, jotta tuloksen voidaan sanoa olevan relevantti. Tämän kehityshankkeen tutkimus kuitenkin poikkeaa hieman normaalista, sillä kohderyhmä on suhteellisen pieni, vastaajat ovat kiinnostuneita vaikuttamaan omaan koulutusalaansa sekä kyselyn ajankohta on toteutettu niin, että mahdollisimman moni oli paikalla ja paikallaolijoista kaikki vastasivat kyselyyn opettajan valvoessa tilannetta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195).

Kehittämishankkeessa kyselytutkimuksen lisäksi tutkittiin ja vertailtiin yhteensä neljän eri koulun varastonhoitajien opetussuunnitelmaa. Myös logistiikan valtakunnallista opetussuunnitelmaa käytettiin hyödyksi.

3.2 Tutkimuksen toteuttaminen

Kehityshankkeeseen haluttiin saada mahdollisimman laaja ja ammattitaitoinen näkemys varastoalalta, joten kyselytutkimus teetettiin oikeissa alan työpaikoissa. Kyselytutkimuksen kohteiksi valittiin varastoalan ammattilaisia, joilla on kokemusta varastonhoitajaopiskelijoistamme. Valinta kohdistui seitsemään työpaikkaan:

- Starkki, Nekala
- TAYS
- Kiilto
- Itella (Tampereen postikeskus)
- Löytötex keskusvarasto
- Kodin Ykkönen, Turtola
- Prima Pet Premium

Logistiikka-alan ammattilaisten lisäksi kehityshankkeessa haluttiin kerätä tutkimusaineistoa myös alan opiskelijoilta. Kyselytutkimuksen kohderyhmäksi valittiin Tampereen ammattiopiston keväällä 2012 valmistuneet varastonhoitajaopiskelijat.

Kyselytutkimuksien lisäksi tässä kehityshankkeessa on perehdytty muihin vastaaviin opetussuunnitelmiin. Tarkoituksena on verrata eri koulujen opetussuunnitelmia varastonhoitajakoulutuksessa ja sitä kautta pyrkiä kartoittamaan millaisia opintokokonaisuuksia muissa kouluissa on. Tämän vertailun pohjalta luodaan käsitys siitä millaisia kursseja ja opintokokonaisuuksia varastonhoitajakoulutuksessa olisi syytä kehittää.

Kyselytutkimuksien sekä vertailun kautta saatujen tietojen pohjalta luodaan opintokokonaisuus, joka soveltuu suoritealakohtaisen erikoistumisen kohdalle opetussuunnitelmassa. Laajuus on 10 opintoviikkoa. Tutkimusten tulokset selviävät seuraavasta luvusta.

3.3 Kyselytutkimus varastoalan ammattilaisille

Työelämän edustajien kyselytutkimus (liite 2) suoritettiin sähköpostitse lokakuussa 2012. Kysely tutkimus lähetettiin seitsemälle yritykselle. Kyselytutkimukseen vastauksia varastoalan ammattilaisilta kertyi neljä kappaletta.

Vastaukset lähettivät seuraavat yritykset:

- Starkki, Nekala
- TAYS
- Kiilto
- Löytötex keskusvarasto

Varastoalan ammattilaisten vastausaktiivisuus oli odotetulla tasolla.

3.4 Kyselytutkimus varastonhoitajaopiskelijoille

Varastoalan opiskelijakyselyn kohteena toimivat kolmannen vuoden varastonhoitajaopiskelijat. Valinnan kohteeksi valitsemiseen vaikutti se, että heillä on eniten kokemusta ja näkemystä varastonhoitajakoulutuksesta. Kysely toteutettiin kyselylomakkeella, jonka opiskelijat täyttivät 1.6.2012. Kyselyn tarkoitus oli selvittää millaisia opintokokonaisuuksia valmistuvat kolmannen vuoden opiskelijat näkisivät tarpeen olla varastonhoitajakoulutuksessa. Kysymykset olivat asetettu niin, että opiskelijat pääsivät vastaamaan oliko heidän mielestään jäänyt jotain selkeästi oleellista käymättä koulutuksen aikana ja haluaisivatko he tuoda jotain uutta koulutukseen. Kyselyyn vastasi seitsemän opiskelijaa.

3.5 Muiden koulujen opetussuunnitelmat varastonhoitajakoulutuksessa

Suomessa on tarjolla yhteensä 26 eri linjaa, joissa koulutetaan varastonhoitajia sekä nuoriso- että aikuiskoulutuksen puolella. Tämä kehittämishanke keskittyy nimenomaan nuorisokoulutuksen puolelle, jossa toimii 20 eri linjaa, 15 eri koulussa. Yleensä linjoja on yksi per koulu, mutta muutamassa koulussa linjoja on enemmän, riippuen

pohjakoulutuksesta ja toteutuksen paikkakunnasta. Kokonaisuudessaan varastonhoitajakoulutus on melko harvinainen Suomessa. (OPH 2012 Koulutusnetti)

Kehityshankkeeseen on valittu kouluja eri puolelta Suomea. Lopputuloksen kannalta erityisen tärkeää on määrittää suoritealakohtaisten (toisin sanoen vapaastivalittavien) opintojen sisältö eri kouluissa ja tehdä sen pohjalta johtopäätöksiä. Tässä työssä ei ole lähdetty purkamaan eri koulujen opetussuunnitelmia kuin nimenomaan suoritealakohtaisten opintojen kohdalta. Käytännössä kaikkien koulujen opetussuunnitelmat pakollisten ammatillisten opintojen kohdalta ovat samanlaisia valtakunnallisen opetussuunnitelman pohjalta, joten näiden opintojen vertailua ei nähty tarpeelliseksi. (OPH 2012 Logistiikan perustutkiminto 2009, 55-70)

Valintakriteereinä toimivat ennen kaikkea opetussuunnitelmien saatavuus, maantieteellinen jakauma sekä opetussuunnitelmien sisältö. Varsinkin opetussuunnitelmien saatavuus oli hyvin haastavaa. Valittujen koulujen opetussuunnitelmat on luettu ja analysoitu suoraan koulujen Internet-sivuilla. Varastonhoitajakoulutuksen harvinaisuus ja opetussuunnitelmien yleinen julkisuus osoittautui myös hyvin haasteelliseksi. Läheskään kaikilla kouluilla ei ole julkisesti saatavilla opetussuunnitelmia esimerkiksi koulun Internet-sivuilla. Mukaan joukkoon mahtui myös yksi aikuisopetusta tarjoava koulu, lähinnä vertailun vuoksi. Lopulta tähän kehityshankkeeseen soveltuvia oppilaitosten varastonhoitajakoulutuksien opetussuunnitelmia edustivat seuraavat koulut:

- Ammattiopisto Luovi (nuoriso-opetus)
- Jyväskylän aikuisopisto, JAO (aikuopetus)
- Koulutuskeskus Salpaus (nuoriso-opetus)
- Winnowa (nuoriso-opetus)

Tutkimustyö perustui siihen, että ensin tutkittiin kyseisten koulujen opetussuunnitelmia, tämän jälkeen kirjattiin löydöksiä ylös ja lopuksi tehtiin yhteenveto lähdemateriaalin perusteella. Vertailemalla sisältöjä vedettiin johtopäätöksiä siitä mikä olisi järkevä tapa toteuttaa varastonhoitajakoulutusta. Tämä analyysi antoi myös erittäin hyvää osviittaa siitä millaista tarjontaa Suomessa varastonhoitajakoulutuksen saralla on ja näin

pystyttiin määrittelemään se millaisille opintokokonaisuuksille on todellinen tarve. Tarkemmat tutkimustulokset ja analyysit löytyvät kohdasta 3.3. (OPH 2012 Koulutusnetti).

4 Tutkimuksen analysointi

Sekä kyselytutkimusten, että opetussuunnitelmien vertailu toteutettiin ilman mitään tietoteknisiä sovelluksia tai muuta vastaavia järjestelmiä. Käytännössä kehittämishankeryhmä teki tiivistä yhteistyötä ja purki sekä analysoi kaikki vastaukset käsityönä.

Analyysien tulokset ovat nähtävissä seuraavissa kappaleissa.

4.1 Varastoalan ammattilaisten vastaukset

Työelämästä saadut kyselytutkimuksen vastaukset olivat varsin yhteneväisiä eri aloista riippumatta. Näin ollen tuloksia voidaan pitää luotettavina ja vastauksista voitiin tehdä vaadittavat johtopäätökset.

4.1.1 Työajat ja pelisäännöt

Vastauksien perusteella voidaan todeta, että opiskelijat noudattavat sovittuja työaikoja, sekä työelämän yleisiä pelisääntöjä yleisesti ottaen hyvin. Vuosien varrella on myös poikkeuksia mahtunut joukkoon. Osa yrityksistä toi esille oman aktiivisen työhön perehdyttämisen, sekä työpaikan omat säännöt.

4.1.2 Opiskelijoiden ammatillinen valmius

Vastaajien mielestä opiskelijoiden ammatillinen valmius on opintojen alkuvaiheessa melko heikkoa. Opintojen edetessä ammatilliset valmiudet kehittyvät huomattavasti. Yhden vastaajan mielestä nuorten asenteissa työntekoa kohtaan olisi parantamisen varaa. Toisaalta hyvistä opiskelijoista halutaan pitää kiinni, joten vuosittain yritykset palkkaavat opiskelijoita pidempiin työsuhteisiin. Vastauksista ilmeni, että osa työnantajista haastattelee opiskelijat ennen valintaa työssäoppimisjaksolle. Näin ollen työnantajat haluavat varmistua opiskelijan asenteesta ja soveltuvuudesta yrityksen toimintaan.

4.1.3 Opintokokonaisuudet yritysten näkökulmasta

Kyselytutkimus jakoi jonkin verran mielipiteitä alasta riippuen. Kyselyyn osallistuneet yritykset toimivat eri aloilla, joten osaamispainotukset hieman vaihtelivat. Vastauksista oli kuitenkin selvästi havaittavissa, esimerkiksi *Tavaran keräily ja – lähetys* sekä *Trukinkuljettajan tehtävät* nousivat tärkeimpinä esille kaikissa vastauksissa. Oheiseen taulukkoon (taulukko 1) on kerätty yhteenveto saaduista vastauksista. Vastaajat numeroivat opintokokonaisuudet tärkeysjärjestykseen (1 -7, tärkein ensin).

Yhteenveto opintokokonaisuuksien arvioinnista tärkeysjärjestyksessä (1-7).

Tavaran keräily ja -lähetys	1
Trukin kuljettajan tehtävät	2
Tavaran vastaanotto ja -säilytys	3
Inventointi ja saldonhallinta	4
Tavaran kuljettaminen	5
Osto- ja myyntitoiminnot varastossa	6
Työkoneen käyttö ja -huolto	7

Taulukko 1.

4.1.4 Palkkaus opintojen jälkeen

Yritykset pitävät työssäoppimisjaksoa erittäin hyvänä tarkkailujaksona mahdollisten rekrytointien kannalta. Työnantajat haluavat ehdottomasti nähdä nuoret työnteossa jo ennen kuin palkkaavat, esimerkiksi kesätöihin. Opiskelijoille työssäoppimisjakso on taas oiva tilaisuus päästä näyttämään oma osaamisensa. Pääsääntöisesti työnantajat suhtautuvat positiivisesti vastavalmistuneiden varastonhoitajien palkkaamiseen.

4.1.5 Ammatillisten osaamisen syventäminen

Vastauksista ei noussut esille ammatillista osaamista syventäviä osa-alueita. Ainoana kehitystoiveena mainittiin sosiaalisten taitojen, asennekoulutuksen sekä asiakaspalvelun lisääminen opetukseen.

4.1.6 Tutkimuksen analyysi varastoalan ammattilaisten vastauksista

Haastattelututkimuksen tulokset analysoitiin sisällönanalyysi- menetelmää käyttäen. Sisällönanalyysissä aineistoa tarkastellaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien ja tiivistäen. Sisällönanalyysi on diskurssianalyysin tapaan tekstianalyysia, jossa tarkastellaan jo valmiiksi tekstimuotoisia tai sellaiseksi muutettuja aineistoja. Tutkittavat tekstit voivat olla melkein mitä vain: kirjoja, päiväkirjoja, haastatteluita, puheita ja keskusteluita. Sisällönanalyysin avulla pyritään muodostamaan tutkittavasta ilmiöstä tiivistetty kuvaus, joka kytkee tulokset ilmiön laajempaan kontekstiin ja aihetta koskeviin muihin tutkimustuloksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 105.)

Haastattelututkimuksen vastauksista ei noussut esille erityisiä ammatillista osaamista täydentäviä osa-alueita. Työnantajat olivat selvästi sitä mieltä, että Tampereen ammattiopiston logistiikan perustutkinnon varastopalvelujen koulutusohjelman opetussuunnitelma on hyvin työelämän tarpeiden ja odotusten mukainen. Ainoastaan ns. sosiaalisten taitojen, kuten asiakaspalvelu ja ammatillisen asenteen tärkeyttä korostettiin.

4.2 Varastonhoitajaopiskelijoiden vastaukset

Varastonhoitajaopiskelijoiden kyselytutkimuksen (liite 3) vastauksissa oli jonkin verran hajontaa, tästä huolimatta vastauksista pystyttiin tekemään vaadittavat johtopäätökset.

4.2.1 Tutkinnonosien syventäminen ja supistaminen

Opiskelijoiden vastauksista ilmeni, että enemmistö olisi halunnut opintoihinsa sisältyvän enemmän *työkoneen käyttöä ja -huoltoa sekä trukin kuljettajan tehtäviä*. Yksi opiskelija vastasi muista täysin poiketen, että *inventointia ja saldonhallintaa* sekä *osto- ja myyntitoiminnot varastossa* -tutkinnon osia olisi pitänyt olla opinnoissa enemmän.

Vastaajien enemmistön mielestä *osto- ja myyntitoiminnot varastossa* tutkinnonosaa oli opinnoissa painotettu jonkin verran liikaa. Lisäksi yhden vastaajan mielestä *inventointia ja saldonhallintaa* oli opinnoissa liikaa.

4.2.2 Ammattia täydentävät lisäopinnot ja valinnaisuus ammatillisissa aineissa

Kyselytutkimuksessa varastonhoitajaopiskelijat eivät nähneet tarvetta ammattia täydentäville lisäopinnoille.

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että ammatillisia valinnaisia pitäisi olla huomattavasti enemmän kuin tällä hetkellä on mahdollista valita. Konkreettisia esimerkkejä valinnaisista ammatillisista aineista ei kuitenkaan tullut esille.

4.2.3 Mahdollisuus valita autonkuljettajien opintoja ja työssäoppiminen

Kaikki vastaajat olivat yksimielisesti sitä mieltä, että varastonhoitajaopiskelijoille tulisi olla mahdollisuus valita kurssitarjottimelta myös autonkuljettajien kurseja, kuten esimerkiksi *kuorman käsittelyä*. Vastaajat näkivät hyvinkin tarpeelliseksi mahdollisuuden laajentaa omaa ammatillista näkemystä myös autonkuljettajien tehtäviin. Muutama vastaaja oli sitä mieltä, että varastonhoitaja joutuu työssään toisinaan suorittamaan myös kuljetustehtäviä, joten kuorma-autokortin suorittaminen opintojen yhteydessä mainittiin tärkeäksi.

Kyselytutkimuksen vastausten perusteella, opiskelijat olivat enimmäkseen sitä mieltä, että nykyinen 20 opintoviikon mittainen työssäoppimisen kokonaisuus on riittävä. Yksi vastaajista olisi lisännyt työssäoppimista 50 % eli 10 opintoviikkoa.

4.2.4 Tutkimuksen analyysi varastonhoitajaopiskelijoiden vastauksista

Myös varastonhoitajaopiskelijoiden vastauksissa käytettiin sisällönanalyysi – menetelmää.

Kun kyselytutkimuksen vastauksia peilataan varastonhoitajaopiskelijoiden nykyiseen opetussuunnitelmaan, voidaan todeta, että suuria muutostarpeita ei opiskelijoiden mielestä ole. Ainoastaan *työkoneen käyttöä ja -huoltoa* sekä *truikin kuljettajan tehtäviä* olisi haluttu lisätä. Kyseisiä tutkinnonosia on yhteensä 20 opintoviikkoa eli kuudes osa koko varastonhoitajan koulutusohjelmasta. Halu kyseisten tutkinnon osien lisäämiselle selittyy sillä, että nämä opinnot ovat yleisesti ottaen opiskelijoille mieleisiä. Nämä

tutkinnonosat ovat käytännönläheisiä ja toiminnallisia työpajatunteja. Muut varastonhoitajan koulutusohjelman tutkinnon osat ovat enemmän teoriapainotteisia.

Tutkinnonosien opintoviikkojen suhde oli varastonhoitajaopiskelijoiden vastausten perusteella melko sopiva. Vastauksista kuitenkin ilmeni, että teoreettisten opintojen tarpeellisuutta väheksytään. Asia selittyy sillä, että teoriapainotteisten ammatillisten aineiden työelämäyhteyttä ei vielä täysin ymmärretä. Tämä lienee toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opiskelevilla yleinen ajattelutapa.

Suurin yksittäinen esille noussut seikka oli valinnaisuuden lisääminen ammatillisiin opintoihin. Varsinkin autonkuljettajien opintoja haluttiin vapaasti valittaviksi kursseiksi, sillä niillä nähtiin olevan ammatillinen synergia varastonhoitajan työnkuvan kanssa.

4.3 Opetussuunnitelmien vertailun tulokset

4.3.1 Tutkimus

Valituista kouluista etenkin Ammattiopisto Luovin ja Winnowan tarjonta suoritealakohtaisten (vapaastivalittavien) opintojen kohdalla oli erittäin kattava. Lisäksi lisäosviittaa saatiin Jyväskylän ammattiopiston sekä Koulutuskeskus Salpauksen tarjottavista opinnoista.

Ammattiopisto Luovin vapaavalintaiset opinnot käsittivät seuraavia kursseja (suluissa opintoviikko määrä):

- Tieturva 1-kurssi (1 ov)
- Tulityökortti (1 ov)
- Hygieniaosaaminen (1 ov)
- Terminaali- ja varastotyöt (1-10 ov)
- Yleinen työkokemus (1- 10 ov)
- Ammatilliset opinnot, myös muista tutkinnoista (1-10 ov)
- Tutor-koulutus (1-10 ov)
- Tutor-toiminta (1-10 ov)
- Kansainvälisyystoiminta (1-10 ov)

- Kv-kamutoiminta (1-10 ov)
- Oppilaskuntatoiminta (1-10 ov)
- ADR-säiliökurssi (1-2 ov)

(Ammattiopisto Luovi 2012, Tutkinnon toteuttamissuunnitelma)

Winnowan vapaavalintaiset opinnot pitivät puolestaan sisällään seuraavia kursseja:

- Varastopalveluyrittäjänä toimiminen (5 ov)
- ADR-kurssi (2 ov)
- Kierrätys (1 ov)
- Varastotoiminnot (2 ov)
- Kuorma-auton ajokortti (2 ov)

(Winnowa 2012, Logistiikka-alan perustutkinto)

Näiden kahden lisäksi verrokkikouluina tässä hankkeessa toimivat Jyväskylän ammattiopisto (aikuiskoulutus) sekä Koulutuskeskus Salpaus. Jyväskylän ammattiopiston vapaasti valittavissa opinnoissa painotetaan etenkin opiskelijan harrastuksia sekä aikaisempaa ammatillista osaamista ja työkokemusta. (JAO 2012)

Koulutuskeskus Salpaus tarjoaa mahdollisuutta soveltaa toisen ammatillisen perustutkinnon osia vapaavalintaisiksi opinnoiksi. Mukaan kelpuutetaan autoalan, talotekniikan, metsäalan, rakennusalan, turvallisuusalan, liiketalouden ja tietojenkäsittelyn perustutkinnon osia. Lisäksi Salpaus tarjoaa muun muassa laajaa yrittäjyyden kurssia, joka on laajuudeltaan 10 opintoviikkoa. (Koulutuskeskus Salpaus 2012, Opetussuunnitelma)

4.3.2 Tutkimuksen analyysi opetussuunnitelmien vertailusta

Sekä Ammattiopisto Luovin, että Winnowan tarjonta suoritealakohtaisiksi opinnoiksi on kattava. Etenkin Luovin kurssitarjotin on laaja. Se pitää sisällään niin ammattialan opintoja (ADR-kurssi, tieturva 1-kortti, tulityökortti, terminaali- ja varastotyöt), työkokemusta kuin yleishyödyllisiäkin opintoja. Winnowan kurssitarjotin pohjaa hyvin vahvasti pelkästään ammattiopintoihin.

Tampereen ammattiopiston varastonhoitajakoulutukseen kuuluu kaikille pakollisina työturva-, tieturva 1- sekä tulityökortti koulutus. Lisäksi suoritetaan hygieniapassi. Näiltä osin kyseisiä kursseja ei ole mielekästä suorittaa erikseen suoritealakohtaisissa opinnoissa. Toisaalta jatkokurssit voisivat olla mahdollisia, esimerkiksi tieturva 2-korttikoulutus.

Yleisen työkokemuksen hyväksilukeminen tässä kohtaa on myös toimiva ratkaisu, toki silloin olisi tarkasti mietittävä, mistä ja minkä laajuisena hyväksilukuja voi saada. Etenkin oman ammattialan aikaisempi työkokemus voisi olla luettavissa suoritealakohtaisiin opintoihin.

Ammattiopisto Luovin kurssitarjottimella tarjottiin kahta kurssia tutor-toimintaan liittyen. Tässä on kehityksen paikka Tampereen ammattiopistossa. Tutor-toiminnasta on ollut puhetta jo vuosia, mutta mitään sinänsä toimivaa järjestelmää ei ole vielä luotu. Tutor-toiminnan ympärille voidaan rakentaa hyvinkin kurssikokonaisuuksia ja hyväksilukuja. Nämä kurssit voisivat opiskelijoidenkin mielestä olla mieluisia. Myös oppilaskunnan aktiivinen toiminta voidaan hyvin hyväksilukea suoritealakohtaisiin opintoihin. Kansainvälistä toimintaa pitää myös kehittää ja etenkin opiskelijatasolle vietyinä, sillä ystäväkouluja logistiikan alalta löytyy Euroopasta.

Tämän tutkimuksen kannalta erityisen mielenkiintoista on oman alan kurssien mahdollinen suunnittelu. Tehty vertailu eri koulujen vapaavalintaisista opinnoista antoi hyvän kuvan siitä mitä ammatillisia valinnaisia opintoja voidaan rakentaa meilläkin. Winnowan kurssitarjotin tarjosi paljon ammatillisia kursseja. Peruskurssien osalta muun muassa varastopalveluyrittäjänä toimiminen sekä varastotoiminnot ovat kursseja joiden asioita käsitellään jo perusopinnoissa. Näistähän voisi hyvinkin laajentaa uusia kokonaisuuksia ja pyrkiä tarkastelemaan tiettyjä asioita syvemmillä ja tarkemmin kuin peruskursseilla. Myös itse kurssien toteutuksiin voisi miettiä jotain erilaista, kuten työelämän yhteistyötä tai esimerkiksi oman toimivan varaston pitämistä koulun tiloissa. Tässä skenaariossa opiskelijat joutuisivat toimimaan oikeiden asiakkaiden ja tavaravirtojen kanssa. Tällainen oppiminen olisi uutta meidän koulussamme ja varmasti se toisi todella tehokkaita tuloksia.

Sekä ammattiopisto Luovi, että Winnowa tarjosivat kummatkin ADR-kursseja. Lisäksi Winnowan tarjottimelle kuuluu kuorma-autokortin suorittaminen osana suoritealakohtaisia opintoja. Korttikoulutukset ja muut vastaavat ovat aina hyviä nuorille, koska niistä on yleensä hyötyä myös pitkälle tulevaisuudessa. Varsinkin kuorma-autokortin ajaminen myös varastonhoitajakoulutuksen puolella kuulostaa mielenkiintoiselta idealta. Pitää kuitenkin muistaa, että tämän tyyllisissä toteutuksissa tarvitaan yleensä lisäresurssointia, sillä harvalla opettajalla on valtuuksia opettaa esimerkiksi korttikoulutuksia tai autokouluopintoja. Ideana kyllä erittäin toimiva ja suositeltava ottaa suoritealakohtaisiin opintoihin mukaan arkielämänkin kannalta tärkeitä koulutuksia.

Jyväskylän ammattiopiston ja Koulutuskeskus Salpauksen tarjoamat vaihtoehdot ovat hiukan tavallisista kursseista ja toteutuksista poikkeavia. Jyväskylän ammattiopiston tarjoamat vaihtoehdot pohjaavat hyvin vahvasti aikaisempaan harraste- ja työkokemukseen. Tämä on hyvin loogista ja varmasti myös toimivaa aikuiskoulutuksen puolella, kun opiskelijat ovat huomattavasti vanhempia ja kokeneempia. Toki tästäkin on otettavissa nuorisokoulutuksen puolelle palasia. Aiemmin jo mainittu työelämätoiminnan lisääminen esimerkiksi työssäoppiminen lisäämisenä voisi olla suotavaa. Suoritealakohtaiset opinnot ovat Tampereen ammattiopistossa tätä aiemmin koostuneet lähes yksinomaan työssäoppimista. Tämän hankkeen tarkoitus on kuitenkin luoda toimivia opintokokonaisuuksia sekä etenkin kursseja, joten työssäoppiminen ei suoralta kädeltä sovellu tämän hankkeen lopputulokseksi.

Koulutuskeskus Salpaus hyväksyy suoritealakohtaisiin opintoihin osia muista perustutkinnoista. Tällaisen toteutuksen tuominen mukaan Tampereen ammattiopiston varastonhoitajakoulutukseen vaatisi paljon yhteistyötä muiden linjojen kanssa ja se ei varmasti ole tällä hetkellä suoritealakohtaisten opintojen kohdalla ajankohtaista. Toki tulevaisuudessa tämäkin mahdollisuus on syytä ottaa puntariin mukaan yhtenä ratkaisuna. Ajatus itsessään on mielenkiintoinen ja parhaimmillaan varmasti erittäin toimiva ja antoisa opiskelijoidenkin kannalta.

Kokonaisuudessaan eri koulujen opetussuunnitelmien vertailu avasi paljon uusia ovia ja toi ideoita koulutukseemme. Monia kursseja voisi poimia suoraan opetussuunnitelmaamme ja muutamista kursseista voisi saada erittäin toimivia pienellä

hionnalla. Tarkemmat suositukset kursseiksi ja kehityshankkeen tulokset on luettavissa kohdasta ”5. Lopullinen yhteenveto ja tulokset”. Kyseisessä osiossa yhdistyvät eri tutkimustulokset ja lisäksi esitetään valmista opintokokonaisuutta suoritealakohtaisiksi opinnoiksi.

5 Lopullinen yhteenveto ja johtopäätökset

Sekä kyselytutkimukset että opetussuunnitelmien vertailu toivat esille paljon uusia ja tutkimuksen kannalta tärkeitä asioita. Kaikki tutkimuksen osat toivat hieman erilaisia vastauksia, jotka sinänsä rikastuttivat tämän kehityshankkeen lopullisia johtopäätöksiä. Seuraavassa kootaan kaikki johtopäätökset yhteen ja tehdään esitys suoritealakohtaisista opinnoista varastonhoitajakoulutukseen.

Opetussuunnitelmien vertailusta nousi muutama tärkeä huomio esille. Yhdessä oppilaitoksessa suoritealakohtaisiin opintoihin oli otettu mukaan sellaisia opintoja, joita Tampereen ammattiopistossa tarjotaan pakollisena. Toisessa oppilaitoksessa taas oli suoritealakohtaisiin opintoihin tehty lisäkursseja pakollisten opintojen lisäksi. Myös kuljetuspalvelujen koulutusohjelman kurseja oli käytetty hyväksi. Täysin uusina asioina Tampereen ammattiopiston suoritealakohtaisiin opintoihin oli tarjolla kahdessa oppilaitoksessa, joissa muun muassa Tutor- sekä kansainvälinen toiminta oli sulautettu opetussuunnitelmaan. Lisäksi työssäoppimisen hyväksilukeminen tapauskohtaisesti tuntuu toimivalta idealta. Näiden pohdintojen perusteella kurssitarjotin olisi seuraavanlainen:

- Tutor-toiminta (1-10 ov.)
- Kansainvälinen toiminta (1-10 ov.)
- Työssäoppiminen (1-10 ov.)
- Kierrätys (1 ov.)
- Varastopalveluyrittäjänä toimiminen (5 ov.)

Kyselytutkimusten vertailusta varastoalan ammattilaisten sekä varastonhoitajaopiskelijoiden vastauksista ei noussut esille merkittäviä muutostarpeita nykyiseen Tampereen ammattiopiston varastonhoitajien opetussuunnitelmaan. Varastoalan ammattilaisten keskeisimpiä kehitystoiveita olivat sosiaalisten taitojen, asiakaspalvelun sekä ammatillisen asenteen parantaminen.

Varastonhoitajaopiskelijat toivoivat nykyisten opintojen tueksi lisää valinnaisuutta ammatillisiin aineisiin sekä mahdollisuutta valita kursseja kuljetuspalvelujen koulutusohjelmasta.

Kyselytutkimusten sekä omien pohdintojen tuloksena suoritealakohtaisten opintojen (10 ov.) kurssitarjotin muodostui seuraavanlaiseksi:

- Varaston suunnittelu (3 ov.)
- Asiakaspalvelu ja sosiaaliset taidot (2 ov.)
- Työelämään tutustuminen (yritysvierailut) (1 ov.)
- Kuljetuspalvelujen koulutusohjelman kurssit:
 - Laadun perusteet (4 ov.)
 - Kuorman käsittely (1-10 ov.)
 - Logistiikan perustaidot 1 (3 ov.)
 - Logistiikan perustaidot 2 (3 ov.)
- Työssäoppiminen (4 ov.)

Lisäksi ammattietiikka ja – asennetta tulee korostaa koko koulutuksen ajan kaikissa tutkinnon osissa.

Seuraavassa esitellään tämän kehityshankkeen johtopäätökset. Tutkimusprosessin tuloksena syntyi kattava kurssitarjotin suoritealakohtaisiin opintoihin logistiikan perustutkintoon, varastonhoitajakoulutukseen. Alla oleva kurssitarjotin koostuu erilaisista opinnoista ja kursseista ottaen huomioon ammatilliset valmiudet sekä nykypäivän vaatimukset varastonhoitajan vaativassa työssä. Mukaan on myös mahdutettu opiskelijavetoista koulun ja vapaa-ajan yhdistävää toimintaa.

Varastopalveluiden suoritealakohtaisten opintojen kurssitarjotin (10 ov):

- Tutor-toiminta (2 ov.)
- Kansainvälinen toiminta (2 ov.)
- Kierrätys (2 ov.)
- Varastopalveluyrittäjänä toimiminen (2 ov.)

- Varaston suunnittelu (3 ov.)
- Asiakaspalvelu ja sosiaaliset taidot (2 ov.)
- Työelämään tutustuminen (yritysvierailut) (1 ov.)
- Laadun perusteet (2 ov.)
- Kuorman käsittely (2 ov.)
- Logistiikan perustaidot 1 (3 ov.)
- Logistiikan perustaidot 2 (3 ov.)
- Työssäoppiminen (4 ov.)

Tämä kehityshanke antoi paljon uutta mietittävää tulevaisuuden opetussuunnitelmatyötä silmällä pitäen. Kehityshankkeen lopputuloksena syntynyt kurssitarjotin on oiva lähtökohta, kun aloitetaan varastonhoitajakoulutuksen suoritealakohtaisten opintojen suunnittelu. Haasteena on etenkin tuleva Tampereen ammattiopiston ja Pirkanmaan koulutus konsernin yhdistyminen. Opetussuunnitelmien vertailu ja uudelleen rakentaminen aiheuttaa varmasti pohdintaa myös varastonhoitajakoulutuksessa. Tähän pohdintaan tämä kehityshanke antaa uusia lähtökohtia joiden avulla pyritään luomaan tulevaisuudessa entistä toimivampi ja laadukkaampi varastonhoitajien opetussuunnitelma.

Lähteet

- Ammattiopisto Luovi 2009. Opetussuunnitelma (OPS) Logistiikan perustutkinto, varastopalveluiden koulutusohjelma [pdf-tiedosto]. [Viitattu 12.9.2012]. Saatavissa: <http://oppi.luovi.fi/Link.aspx?id=1023273>
- Ammattiopisto Luovi 2012. Tutkinnon toteuttamissuunnitelma (Varastonhoitaja) [pdf-tiedosto]. [Viitattu 12.9.2012]. Saatavissa: <http://oppi.luovi.fi/Link.aspx?id=1033647>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Jyväskylän ammattiopisto (JAO) 2012. Jyväskylän ammattiopisto PowerPoint-esittelysarja. [Viitattu 12.9.2012]. Saatavissa: www.jao.fi/files/20070829132122.ppt
- Jyväskylän Yliopisto, kasvatustieteiden laitos, Eeva Willberg 2009. Laadullisen aineiston luotettavuus [pdf-tiedosto]. [Viitattu 29.10.2012]. Saatavissa: <https://www.jyu.fi/edu/laitokset/eri/opiskelu/opiskelu-info/prosem/laadullinen>
- Kananen J. 2011. Kvantti Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kari, J., Koro, J., Lahdes, E. & Nödj, O. 1994. Didaktiikka ja opetussuunnittelu. Juva: WSOY.
- Koulutuskeskus Salpaus 2012. Opetussuunnitelma, logistiikan perustutkinto [pdf-tiedosto]. [Viitattu 12.9.2012]. Saatavissa: http://www.salpaus.fi/esittely/opetussuunnitelmat/Documents/Varastonhoitaja_yhdistetty.pdf
- Opetushallitus (OPH) 2012. Koulutus ja tutkinnot. [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot
- Opetushallitus (OPH) 2012. Koulutusnetti. [Viitattu 4.9.2012]. Saatavissa: http://www.koulutusnetti.fi/?path=hae_tiedot_koulutuksesta
- Opetushallitus (OPH) 2012. Logistiikan perustutkinto 2009 [pdf-tiedosto]. Vaasa: Oy Fram Ab [Viitattu 20.4.2012]. Saatavissa: http://www.oph.fi/download/110511_Logistiikan_perustutkinto_2009.pdf
- Oulun Yliopisto, opetuksen kehittämissyksikkö, Asko Karjalainen (toim.) 2007 [pdf-tiedosto]. Akateeminen opetussuunnitelmatyö. [Viitattu 29.10.2012]. Saatavissa: http://www oulu.fi/oky/julkaisut_ja_materiaalit/korkeakoulupedagogiikan_peru smateriaali/nro7_akateeminen_opetussuunnitelmatyo_2007.pdf

- Raketti-Oppi. Prosessi opetussuunnitelman laatiminen 2012. [Viitattu 29.10.2012].
Saatavissa:
<https://confluence.csc.fi/display/OPI/Prosessi+Opetussuunnitelman+laatiminen>
- Tampereen ammattiopisto 2010. Autonkuljettaja Opetussuunnitelma 2010. Tulostettu
23.8.2012.
- Tampereen ammattiopisto 2010. Varastonhoitaja Opetussuunnitelma 2010. Tulostettu
20.4.2012.
- Tuomi, J. – Sarajärvi, A. 2002: Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki:
Tammi.
- Vehkalahti K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.
- Winnova 2012. Logistiikka-alan perustutkinto, varastonhoitaja [pdf-tiedosto]. [Viitattu
12.9.2012]. Saatavissa:
https://resvar.winnova.fi/asiakaskuvat/Logistiikka_rauma.pdf
- Sukunimi, Etunimen ensimmäinen kirjain. Julkaisun ilmestymisvuosi. Julkaisun nimi ja
mahdollinen tarkentava nimi. Kustantajan kotipaikka: Kustantaja.

Liitteet

Liite 1: Varastonhoitajaopiskelijoiden koulutusohjelman rakenne

Varastonhoitajan koulutusohjelma

		ov / opiskeluvuosi			
		1	2	3	4
90 ov	4 Ammatilliset tutkinnon osat				
20 ov	4.5.1 Tavarahan vastaanotto ja säilytys, 20 ov				
	Näyttö 1	20			
4.5.1.1	3 ov Logistinen järjestelmä	3			
4.5.1.2	1 ov Hygieniakoulutus	1			
4.5.1.3	5 ov Vastaanotto/dokumentit	5			
4.5.1.4	5 ov Yrittäjyys	5			
4.5.1.5	3 ov Hävikki/varaumat/kirjaukset	3			
4.5.1.6	3 ov Säilytys/työvälineet	3			
20 ov	4.5.2 Tavarahan keräily ja lähetys				
	Näyttö 3a			20	
4.5.2.1	3 ov Tulityöt/yleistekniset perusteet			3	
4.5.2.2	7 ov Keräily/lähtettäminen/dokumentit			7	
4.5.2.3	2 ov Työvälineet			2	
4.5.2.4	4 ov Pakkaaminen/kuorman lastaaminen			4	
4.5.2.5	2 ov Asiakaspalvelu/tuotetuntemus			2	
4.5.2.6	2 ov Opinnäytetyö			2	
10 ov	4.5.3 Inventointi ja saldonhallinta				
	Näyttö 4a	4	6		
4.5.3.1	4 ov Tietotekniikan perusteet/telematiikka	4			
4.5.3.2	2 ov Inventointi		2		
4.5.3.3	2 ov Varastokirjanpito/tiedonsiirto		2		
4.5.3.4	2 ov Raportointi/saldot		2		
10 ov	4.5.4 Trukinkuljettajan tehtävät				
	Näyttö 2a	6	4		
4.5.4.1	2 ov Työturvallisuus (-kortti)	1	1		
4.5.4.2	1 ov Ensiapu		1		
4.5.4.3	2 ov Trukkiteoria/rakenne/huolto/lainsäädäntö 1	2			
4.5.4.4	2 ov Trukkiteoria/rakenne/huolto/lainsäädäntö 2		2		
4.5.4.5	3 ov Trukilla ajaminen ja tavarahan käsittely	3			
30 ov	4.7 Valinnaiset tutkinnon osat				
	Näytöt 2b, 3b ja 4b	0	22	8	
4.7.2	10 ov Työkoneiden käyttö ja huolto (näyttö 2b)		10		
4.7.15	10 ov Tavarahan kuljettaminen (näyttö 3b)		10		
4.7.16	10 ov Osto- ja myyntitoiminnot varastoissa 1		2		
4.7.16	Osto- ja myyntitoiminnot varastoissa 2 (näyttö 4b)			8	
20 ov	Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat	10	8	2	
10 ov	6. Vapaasti valittavat			10	
120 ov	Yhteensä	40	40	40	

Liite 2: Kysymykset varastoalan ammattilaisille

Tämä kyselytutkimus on osa Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun kehittämishanketyötä, jonka suoritamme Tampereen ammattiopiston opiskelijoista. Toivomme, että vastaatte kyselyyn yrityksenne näkökulmasta.

1. Miten opiskelijat ovat noudattaneet sovittuja työaikoja, sekä mikä on mielestäsi heidän ammatillinen valmiutensa?

2. Numeroi seuraavat opintokokonaisuudet tärkeysjärjestykseen (1...7) yrityksenne näkökulmasta.

Tavaran vastaanotto ja -säilytys	
Tavaran keräily ja -lähetys	
Inventointi ja saldonhallinta	
Trukin kuljettajan tehtävät	
Työkoneen käyttö ja -huolto	
Tavaran kuljettaminen	
Osto- ja myyntitoiminnot varastossa	

3. Olisitteko valmiita palkkaamaan opiskelijan suoraan hänen valmistuttua, vai pitäisikö hänen kerätä osaamista mahdollisesti lisää?

4. Onko jotain asioita (tietoja/taitoja) joita koulussa pitäisi mielestänne opettaa, joita opiskelijat eivät mielestänne osaa tarpeeksi hyvin?

Liite 3: Kysymykset varastonhoitajaopiskelijoille

Kyselytutkimuksen kysymykset

1.6.2012

Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat, Vapaasti valittavat

Logistiikan suoritealakohtainen erikoistuminen

1. Mitä seuraavista tutkinnonosista olisit halunnut sisältyvän opintoihisi enemmän?
 - Tavarán vastaanotto ja –säilytys (20ov)
 - tavarán keräily ja –lähetys (20ov)
 - inventointi ja saldonhallinta (10ov)
 - trukin kuljettajan tehtävät (10ov)
 - työkoneen käyttö ja –huolto (10ov)
 - tavarán kuljettaminen (10ov)
 - osto- ja myynti toiminnot varastossa (10ov)

2. Mitä yllämainituista tutkinnonosista oli mielestäsi liikaa? Perustele.

3. Mitä muuta ammattia täydentävää aihetta olisit halunnut opiskella?

4. Olisiko valinnaisuutta pitänyt olla ammatillisissa aineissa enemmän?

5. Pitäisikö mielestäsi varastonhoitaja opinnoissa vapaasti valittavina kursseina olla autonkuljettajien opintoja (esim. kuorman käsittely, laadun perusteet yms.)?

6. Pitäisikö valinnaisiin aineisiin sisältyä enemmän työssäoppimista pakollisen (20ov) lisäksi?